



**ELEKTRONİK HABERLEŞME  
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji Geliřtirme  
Dairesi Başkanlığı**

Ağustos 2013

SAYI: 68

## İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	i
<b>1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER .....</b>	<b>1</b>
ALMANYA .....	1
FRANSA.....	3
İTALYA.....	6
KORE .....	7
İNGİLTERE .....	7
İSVEÇ.....	12
İRLANDA.....	12
İSPANYA.....	13
ABD .....	15
<b>2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....</b>	<b>18</b>
BEREC .....	18
CEPT .....	19
OECD.....	20
GSMA.....	25

## ŞEKİLLERİN LİSTESİ

ŞEKİL 1: 2013 YILI 1. ÇEYREĞİ İÇİN MOBİL GELİRLERE GÖRE PAZAR PAYLARI (%).....	1
ŞEKİL 2: GELECEĞİN ÇERÇEVESİ AKILLI ŞEBEKE MİMARİSİ .....	9
ŞEKİL 3: İNGİLTERE’DE TABLET SAHİBİ HANE HALKI ORANI (%) .....	11
ŞEKİL 4: ESKİ VE YENİ YAPA FİYATLARI KARŞILAŞTIRMASI, €.....	14

## YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin tecrübelerinden istifade edilmesi ve gündemlerinin takip edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmelerden derlenen “Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır.

2013 yılının ilk bülteninden itibaren, düzenleme konularında önemli yere sahip Avrupa ülkelerinin takibine devam edilmekle birlikte, aynı zamanda ABD ve Kore gibi özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkelerdeki düzenlemeler ile elektronik haberleşme sektörüne ilişkin uluslararası kuruluş ve birliklerin gündemlerinin de takip edilmesinin katkı sağlayacağı düşüncesiyle, bu tür kuruluşlar ve yukarıda zikredilen ülkelerdeki gelişmelere de bültende yer vermeye başlanmıştır.

Bu kapsamda; 2013 yılı Ağustos ayı bülteninde Almanya, Fransa, İngiltere, İsveç, İrlanda, İtalya, İspanya, Kore ve ABD gibi ülkeler ile CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations, Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı), BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications, Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu), OECD (Organization for Economic Cooperation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) ve GSMA (GSM Association, GSM Birliği) gibi uluslararası kuruluş ve birliklerdeki gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; Cullen International Telecom Big Five Update ve BMI Europe Telecommunication Insight raporlarının yanı sıra ilgili ülkelerin düzenleyicilerinin ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfalarından faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2013 Ağustos Ayı Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya’da, piyasa liderleri Deutsche Telekom (DT) ve Vodafone Deutschland için somut bir tehdit oluşturan ve daha dinamik yakınsak hizmetler sağlayabilmek amacıyla gerçekleşen anlaşma ile Telefónica Deutschland’ın rakibi E-Plus Mobilfunk’ı 5 milyar avro değerindeki nakit ve hisse senedi karşılığında satın almıştır.
- Fransa düzenleyici kurumu ARCEP Mart 2012’de yılda iki kez arabağlantı ve trafik yönlendirme ile ilgili teknik ve fiyatlandırma bilgilerini toplamaya ve yayımlamaya karar vermiştir. Söz konusu bilgiler hem şebeke işletmecilerinden hem de içerik/çevrimiçi hizmet sağlayıcılardan toplanmaktadır. Daha sonra konu anılan işletmeciler tarafından Yüksek İdare Mahkemesine taşınmış olsa da makeme ARCEP’in AB dışında konumlanmış olanlar dahil Fransa’daki internet kullanıcılarını etkileyen tüm pazar oyuncularını sorgulamaya yetkisi olduğunu belirterek ARCEP’in ilgili kararının meşru olduğunu açıklamıştır.
- Fransa’da Orange ve Free 20 kentte 510 bin binayı kapsayan fiber erişim ve birlikte yatırım konusunda bir anlaşma yapmışlardır. Anlaşmaya göre Free, Orange’nin fiber şebekesindeki erişim noktalarındaki en az 300 binada, binaların büyüklüğünden bağımsız olarak, sonlandırma segmentlerine erişebilecektir.
- Fransa basınında yer alan haberlere göre Bouygues Telecom ve çok sayıda sanal mobil şebeke işletmecisi Orange ve SFR’nin mobil çağrı sonlandırma pazarında hakim güçlerini kötüye kullanması nedeniyle toplam 1,4 milyar avro zarar gördüklerini ileri sürmektedir.
- Fransa’da yüksek İdare Mahkemesi vermiş olduğu geçici karar ile ARCEP’in Nisan 2013’te Bouygues Telecom’un 1800 MHz spektrumunu 4G hizmetler için kullanabilmesine imkân veren kararına ilişkin yürütmeyi durdurma talebini reddetmiştir.
- Fransa’da kablo işletmecisi Numéricâble’nin şikayeti üzerine, mevzuatın anayasaya uygunluğunu değerlendiren Anayasa Konseyi ARCEP’in telekom işletmecilerine ceza vermesini mümkün kılan Telekomünikasyon Kanunu’nun

anayasaya aykırı olduğuna karar vermiştir.

- Avrupa Komisyonu, Fransa'da 2003-2006 yılları arasında orta büyüklükteki 33 belediyeye ait kablo TV altyapısının ücretsiz olarak Numéricâble'ye devredilmesine ilişkin devlet yardımları mevzuatı kapsamında soruşturma başlatmıştır.
- İtalya Düzenleyici Kurumu Agcom, İtalya Telekom'un 2013 yılı bakır Yerel Ağın Paylaşımına Açılması (YAPA, Local Loop Unbundling) referans teklifine ilişkin taslak kararını yapılan değişikliklerle birlikte onaylanmak üzere Avrupa Komisyonu'na bildirmiştir.
- Agcom, kendi sorumluluğu altındaki telekomünikasyon, medya, posta ile basın ve yayın sektörleriyle ilgili ana düzenlemeleri içeren yıllık raporunu yayınlamıştır. Söz konusu rapor piyasa verileri ve Agcom'un finansmanı hakkında bilgileri de içermektedir.
- Güney Kore hükümeti hücresel haberler raporunda, en büyük üç ulusal operatörün (SK Telecom, KT Corp ve LG Uplus) hariç tutuluyor olmasına rağmen telekomünikasyon sektöründe yabancı yatırımların kaldıraç etkisi olduğunu kabul etmektedir.
- İngiltere mobil telekomünikasyon işletmecilerinden biri olan Telefónica, Enerji ve İklim Kontrolü Bakanlığı (DECC) ile İngiliz akıllı sayaç ihalelerinde tercih edilen işletmeci olmak için bir anlaşma imzalamıştır.
- İngiltere toptan alışveriş perakendecisi Tesco ülkede tabletlere olan ilginin artması üzerine kendine ait bir tablet markası çıkartmayı planlamaktadır.
- İsveç'te alternatif işletmeci AllTele rakibi Ringia'nın müşteri tabanını satın almıştır. Satın alma sonucunda Ringia'nın 4.000 kadar sabit hat kullanıcısı ve 700 mobil abonesi AllTele abonesi haline gelmiştir.
- Finlandiya devletinin sahip olduğu Solidium şirketi, İsveçli telekom grubu TeliaSonera'nın %1,6'sına tekabül eden 68 milyon hissesini satmıştır.
- İrlanda'da genişbant kapsama alanında süregelen eksiklikler, talep yönlü zayıflamalar ve ekonomik belirsizlikler sebebiyle, BMI (Business Monitor International) araştırma firması, İrlanda genişbant pazarına yönelik beklentilerini aşağı yönlü revize etmiştir. Mevcut durum itibarıyla BMI, 2013-2017 döneminde sabit ve mobil genişbant abone sayısının sadece %7,7 oranında büyüyeceğini tahmin etmektedir.

- İspanya'da Sanayi Bakanlığı 2013-2015 dönemi boyunca yeni nesil erişim (Next Generation Access-NGA) kapsamında 55 milyon avro (5 milyon avro sübvansiyonlar ve 50 milyon avro düşük faizli krediler) kamu yardımı yapmak üzere rekabetçi bir ihale başlatmıştır.
- İspanya düzenleyici kurumu CMT, yeni yerel ağın paylaşımına açılması (YAPA) fiyatlarının, tam YAPA kirası için aylık 8,32 avrodan 8,60 avroya artışını onaylamıştır.
- Avrupa Komisyonunun bir kararına göre İspanya, 1 Ocak 2014 tarihine kadar tüm ulusal sınırları dâhilinde sayısal karasal televizyon (Digital Terrestrial Television - DTT) yayınları için 800 MHz bandını kullanmaya devam edebilecektir.
- Amerika düzenleyici kurumu FCC, sağlık bilişimi konusundaki gelişmeleri kablolu ve kablosuz teknolojiler aracılığıyla hızlandırmaya ve bu teknolojilerin daha çabuk benimsenmesini sağlamaya çalışmaktadır. Sağlık bilişimi araçları olan elektronik sağlık kayıtları, mobil sağlık uygulamaları ve mobil vücut alanı şebekeleri (MBANS) sağlık alanındaki hizmet kalitesini artırırken maliyetleri düşürme yolunda önemli bir potansiyele sahiptir.
- FCC, 15 Ekim 2013 ile 29 Ekim 2013 arasında düşük güçlü FM (LPFM) lisansı başvurularını kabul etmeye başlayacağını duyurmuştur. Bu duyuru 2010 tarihli Yerel Topluluklar Radyo Yasası ve komisyonun söz konusu yasayı hayata geçirmek için neredeyse üç yıldır gösterdiği büyük çabanın sonucudur.
- 25 Haziran 2013 tarihinde Avrupa Komisyonu, Avusturya düzenleyici kurumu TKK'dan fiziksel şebeke altyapısına erişim ve toptan genişbant erişim piyasalarına ilişkin bildirimler almıştır.
- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı CEPT'in Elektronik Haberleşme Komitesi (ECC), UHF bandı için koordine edilmiş bir strateji ve uzun vadeli vizyon sağlamak amacıyla alınacak önlemler paketine odaklanan bülteninin özel bir sürümünü Ağustos ayında yayımlamıştır.
- OECD internet sayfasında "*Gelecek İçin İnternet Ekonomisi: Seul Deklarasyonu*" başlıklı bir çalışma makalesi yayımlanmıştır. Bu çalışmada 2008 yılında Seul'de "*İnternet Ekonomisinin Geleceği*" başlığı altında yapılan Bakanlar toplantısında belirlenen öneriler değerlendirilmektedir.
- OECD internet sayfasında 2008 yılında yapılan Seul Bakanlar Toplantısının ardından yapılan açıklamalarda yer verilen "*Kalkınma İçin İnternet Ekonomisine*

*Küresel Katılımı Güvence Altına Almak*” adlı hususta yaşanan gelişmeleri ele alan bir çalışma da yayımlanmıştır.

- OECD internet sayfasında yayımlanan “*İnternet Ekonomisini Ölçmek*” başlıklı makalede; OECD internet ekonomisi kavramı internet ve ilgili diğer bilgi ve iletişim teknolojileri tarafından desteklenen tüm ekonomik, sosyal ve kültürel aktiviteler olarak tanımlamaktadır.
- Temmuz ayı sonlarında OECD internet sayfasında 14 yıl önce “*Sınırsız Bir Dünya: Küresel Elektronik Ticaretin Potansiyelini Gerçekleştirmek*” adlı Bakanlar Konferansından bu yana e-ticaret alanında yaşanan gelişmeleri ve ana eğilimleri ele alan bir çalışma yayımlanmıştır.



## 1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER



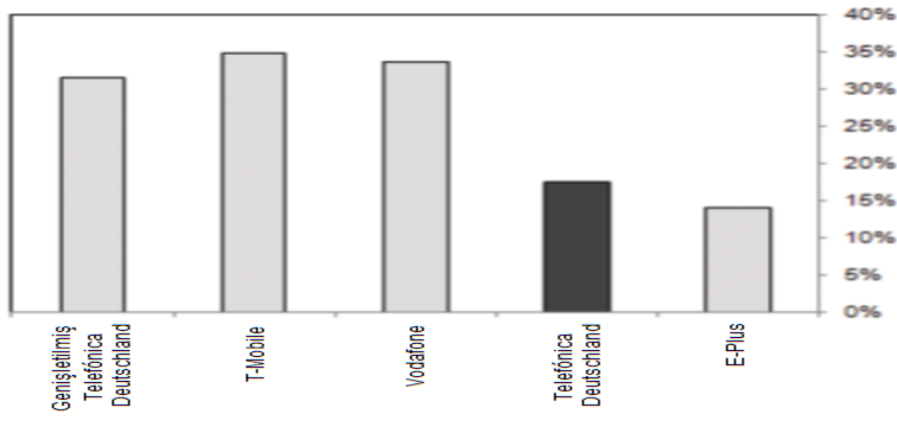
### ALMANYA

#### 1. Telefónica ve E-Plus Arasındaki Anlaşma

Almanya'da, piyasa liderleri Deutsche Telekom (DT) ve Vodafone Deutschland için somut bir tehdit oluşturan ve daha dinamik yakınsak hizmetler sağlayabilmek amacıyla gerçekleşen anlaşma ile Telefónica Deutschland'ın rakibi E-Plus Mobilfunk'ı 5 milyar avro değerindeki nakit ve hisse senedi karşılığında satın almıştır.

Henüz hissedarların ve düzenleyici kuruluşların onayı alınmamış olan anlaşmanın 2014 yılı ortalarında sonuçlandırılması beklenmektedir. Anlaşmaya göre; Telefónica şirket hisselerinin %65'ine sahip olacaktır. Hisselerin %17,6'sı E-Plus'ın ana ortak şirketi olan KPN'ye bırakılacaktır ve hisselerin yaklaşık %17,4'ü de borsada işlem görecektir. Anlaşmanın sıkı bir incelemeden geçmesi beklense de, bütünüyle reddedilmesi öngörülmemektedir. Ancak, fazla spektrumun işletmecinin mobil piyasasında haksız rekabet avantajı elde etmesini engellemek amacıyla düzenleyiciye iade edilmesi talebinin gündeme gelebileceği düşünülmektedir. Bu spektrumun piyasadaki mevcut oyuncular arasında paylaşılması ya da ilgili taraflara açık artırma ile satılabilmesi mümkün olabilecektir.

**Şekil 1: 2013 yılı 1. Çeyreği için Mobil Gelirlere göre Pazar Payları (%)**



Kaynak: Telefónica, KPN, Vodafone, Deutsche Telekom.

Mart 2013 sonu itibariyle, sırasıyla 19,33 milyon ve 24,43 milyon aboneye hizmet sunan Telefónica Deutschland (**O2** adıyla işlem gören) ve E-Plus, uzun zamandır Alman mobil piyasasının en küçük oyuncularındır. Bu iki oyuncu Vodafone'nin KD ile birleşme konusunda anlaşmaya varmasının ardından böyle bir yola başvurmuşlardır. Genişletilmiş Vodafone Deutschland firmasının hacmi ve yurt çapında dörtlü veya beşli oyun hizmetleri sunabilme yetisi, piyasadaki diğer bütün oyuncuların rekabet edebilmek için mücadele etmek zorunda kaldıkları anlamına gelmektedir. Bu durum, piyasadaki bir diğer operatör olan, Unitymedia KabelBW'ya ait UPC'nin nasıl karşılık vereceği konusunu gündeme getirmiştir.

Gerek Telefónica Deutschland gerekse E-Plus Almanya çapında yoğun fiber omurga ağı işletmektedir ve bu sebeple, BMI bu birleşmenin anılan şirketlerin; taşıyıcıların taşıyıcısı sıfatıyla hareket edebilme, yerel ve bölgesel işletmecilere toptan hizmet tedarik edebilme ve ana şirketlerin küresel ağları aracılığıyla uluslararası bağlantı sunabilme gücünü artırmasını beklemektedir. Aynı zamanda BMI; genişletilmiş küresel kapasite sayesinde birleşen işletmecilerin, yeni oluşan M2M (machine to machine, makineler arası haberleşme) piyasasındaki Alman firmalarıyla doğrudan ilişki kurabileceği ve diğer teşebbüslere bulut bilişim ile bilişim ve iletişim teknolojileri (ICT) hizmeti sunabileceğini belirtmektedir.

Bu anlaşma; Avrupa'nın, piyasada rekabet edebilirliği sürdürmek, maliyetleri azaltmak, ürünler ve hizmetlere yenilik getirmek için hacmini artırmaya önem veren üst düzey işletmecilerin gerçekleştirdiği önemli birleşmelerden sonuncusudur. Ayrıca bu tür birleşmeler; iTunes, WhatsApp, Viber ve Netflix gibi yeni OTT (over-the-top) hizmetleri nedeniyle ses ve mesajlaşma hizmetlerinden gelen gelirlerindeki düşmenin yanı sıra gümrük vergileri ve arabağlantı ücretleri üzerindeki sıkı denetimlere de çözüm aramaktadır.

OTT tehdidi, büyüklüğe bakılmaksızın, bütün işletmecilerin karşılaştığı zorluklardan muhtemelen en önemlisidir. Bu gibi birleşmeler, geleneksel telekom işletmecilerine zaman kazandıracaktır ancak asıl yapılması gerekenin yeni nesil uygulama ve hizmetlerini başarıyla piyasaya sürmek olduğu düşünülmektedir. Yakınsak hizmetler ve altyapı sağlayıcıları oluşturma, IP tabanlı iletişim teknolojisi olan Telco 2.0'ın sunulmasına yol açmaktadır. Ancak bunun daha da ötesinde, asıl gelir kaynağı

pekala da Telco 3.0 (herhangi bağı cihazda işleyebilecek altyapıdan bağımsız, yazılım temelli hizmet ya da uygulama) olabilecektir.



## 1. Trafik Yönlendirmeye İlişkin ARCEP'in Bilgi Toplama Yetkisi

Fransa düzenleyici kurumu ARCEP Mart 2012'de yılda iki kez arabağlantı ve trafik yönlendirme ile ilgili teknik ve fiyatlandırma bilgilerini toplamaya ve yayımlamaya karar vermiştir. Söz konusu bilgiler hem şebeke işletmecilerinden hem de içerik/çevrimiçi hizmet sağlayıcılardan toplanmaktadır.

ARCEP, bu tür bilgilerin yayımlanmasının uzun dönemde bu hizmetlerin etkin yürütülmesine katkı sağlayacağını belirtmektedir. Bu bilgilerin toplanması ve yayımlanmasının aynı zamanda işletmeciler arasında ve işletmeciler ile içerik/uygulama sağlayıcıların arasındaki anlaşmazlıkların çözümünde ARCEP'e katkı sağlayabileceği ifade edilmektedir.

AT&T ve Verizon ARCEP'in bu kararına, kararın AB düzenleyici çerçevesindeki deregülasyon ilkesine aykırı olduğu ve toptan internet piyasasının rekabetçi doğasında bu tür bir işlemin haklı bir gerekçesi olmadığı savları ile itiraz etmişlerdir.

Daha sonra konu anılan işletmeciler tarafından Yüksek İdare Mahkemesine taşınmış olsa da makeme ARCEP'in AB dışında konumlanmış olanlar dahil Fransa'daki internet kullanıcılarını etkileyen tüm pazar oyuncularını sorgulamaya yetkisi olduğunu belirterek ARCEP'in ilgili kararının meşru olduğunu açıklamıştır.

Ayrıca mahkeme; ARCEP'in kararının toptan internet piyasasını düzenlemeyi amaçlamadığını ancak 2007 yılında ilgili piyasalara ilişkin yayımlanan Avrupa Komisyonu Tavsiyesinin düzenleyici kurumların tavsiyede sıralananlar dışında da piyasalar tanımlayabileceğinin belirtildiğini ifade etmiştir.

## **2. Fibere Erişim ve Birlikte Yatırım**

Free tarafından 2011 yılında yapılan bir rekabet hukuku şikayetinin ardından Orange ve Free 20 kentte 510 bin binayı kapsayan fiber erişim ve birlikte yatırım konusunda bir anlaşma yapmışlardır. Anlaşmaya göre Free, Orange'nin fiber şebekesindeki erişim noktalarındaki en az 300 binada, binaların büyüklüğünden bağımsız olarak, sonlandırma segmentlerine erişebilecektir.

Fransa'da fiber erişim şebekesi kuran işletmeciler sonlandırma segmentlerine erişim sağlamakla yükümlüdür. Nüfusun yoğun olduğu bölgelerde erişim noktasının tam yeri o bölgedeki büyük binaların sayısına bağlıdır. Bununla birlikte, işletmeciler bu noktaya ilişkin olarak ticari esaslar çerçevesinde de anlaşabilirler. Yapılan anlaşma üzerine Free şikayetini geri almış ve Fransa Rekabet Kurumu dosyayı kapatmıştır.

## **3. Bouygues ve Sanal Mobil İşletmecilerin Orange ve SFR'yi Şikayetleri**

Basında yer alan haberlere göre Bouygues Telecom ve çok sayıda sanal mobil şebeke işletmecileri Orange ve SFR yüzünden toplam 1,4 milyar avro zarar gördüklerini ileri sürmektedir.

Rekabet Kurumu 2012 yılında vermiş olduğu karar ile Orange ve SFR'nin mobil çağrı sonlandırma pazarında hâkim konumlarını 2005-2008 yılları arasında kötüye kullandıklarını belirleyerek ceza vermiştir. Bu kararı verirken Rekabet Kurumu; Orange ve SFR'nin şebeke içi ve şebeke dışı sonlandırma ücretlerinde aşırı farklılaştırmaya gitmesinin rekabet için haksız bir engel oluşturduğunu belirtmiştir.

Bunun üzerine Bouygues ve sanal mobil şebeke işletmecileri 1,4 milyar avro zararlarının olduğunu ileri sürmüştür. Orange ve SFR Rekabet Kurumu'nun kararının temyizi için Paris Temyiz Mahkemesinde dava açmıştır.

## **4. 1800 MHz Spektruma İlişkin Geçici Mahkeme Kararı**

Yüksek İdare Mahkemesi vermiş olduğu geçici karar ile ARCEP'in Nisan 2013'te Bouygues Telecom'un 1800 MHz spektrumunu 4G hizmetler için kullanabilmesine imkân veren kararına ilişkin yürütmeyi durdurma talebini reddetmiştir.

---

Bouygues Ekim 2013'ten itibaren 1800 MHz spektrumunda LTE hizmetleri sunmaya yetkili olacak, bunun karşılığında bu banttaki spektrumunun %10'unu boşaltacaktır.

Free Mobile ve Orange ARCEP'in bu kararına, Bouygues'in 4G şebekesini daha hızlı ve diğer işletmecilere oranla ucuza kuracağını çünkü diğer işletmecilerin sadece 800 MHz ve 2,6 GHz spektrumunda 4G hizmeti verebileceğini belirterek itiraz etmiştir.

1800 MHz spektrumuna sahip olmayan tek mobil işletmeci Free Mobile da Bouygues'in rekabetin temin edilmesi için gerektiği kadar frekansı gerektiği kadar hızlı boşaltmayacağını ileri sürerek karara itiraz etmiştir.

## **5. ARCEP'in Müeyyide Yetkisinin Kaldırılması**

Kablo işletmecisi Numéricâble'nin şikayeti üzerine, mevzuatın anayasaya uygunluğunu değerlendiren Anayasa Konseyi ARCEP'in telekom işletmecilerine ceza vermesini mümkün kılan Telekomünikasyon Kanununun anayasaya aykırı olduğuna karar vermiştir.

Aralık 2011'de ARCEP Numéricâble'ye 5 milyon avro ceza kesmiş ve bunun üzerine Numéricâble konuyu Yüksek İdare Mahkemesine götürmüştür. Anılan mahkeme de Anayasa Mahkemesinin görüşüne başvurmuş ve Anayasa Mahkemesi ARCEP'in hem soruşturmaya hem de müeyyide uygulamaya yetkili olduğunu, ARCEP'in yetkilerinin Telekomünikasyon Kanununda ayrıldığını belirterek Kanunun ilgili hükümlerini anayasaya aykırı bulmuş ve iptal etmiştir.

Diğer taraftan Parlamento, sorunun çözümü için çalışmalara başladığını duyurmuştur.

## **6. Numéricâble'ye Yapılan Devlet Yardımına İlişkin Avrupa Komisyonu Soruşturması**

Avrupa Komisyonu, 2003-2006 yılları arasında orta büyüklükteki 33 belediyeye ait kablo TV altyapısının ücretsiz olarak Numéricâble'ye devredilmesine ilişkin devlet yardımları mevzuatı kapsamında soruşturma başlatmıştır.

Numéricâble Fransa'daki ana kablo TV işletmecisi olup mevcut kablo altyapısının %99'una sahip bulunmaktadır. Soruşturma Numéricâble'nin şebeke kapsamının %2'si ve 200 bin civarında bağlantısı ile ilgilidir. Numéricâble Fransa'daki hanelerin %36'sına erişime sahiptir.



## 1. 2013 Yılı YAPA Aylık Kira Ücretleri

İtalya düzenleyici kurumu Agcom, İtalya Telekom'un 2013 yılı bakır Yerel Ağın Paylaşımına Açılması (YAPA, Local Loop Unbundling) referans teklifine ilişkin taslak kararını yapılan değişikliklerle birlikte onaylanmak üzere Avrupa Komisyonu'na bildirmiştir. Nihai karar verildiğinde yeni fiyatlar 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geriye dönük uygulanacaktır.

İtalya Telekom ise Avrupa Komisyonu'nun önerilerinin ayırım gözetmeme ve maliyet yöntemleri ile ilgili olduğunu vurguladığı basın açıklamasında Agcom'un önerilerine tepki göstermiştir. Ayrıca, yerleşik operatörün sabit erişim şebekesinin alt firmasına doğru prosedürde önerilen ücretlerin bir pazarlık kozu haline gelebileceğini ima etmiştir. Agcom ise önerinin sadece 2013 yılı için geçerli olduğunu vurgulamış ve YAPA fiyat indiriminin İtalya Telekom'un arıza giderme faaliyetlerindeki verimlilik artışından kaynaklandığını belirtmiştir.

## 2. Agcom Faaliyet Raporu

Agcom, kendi sorumluluğu altındaki telekomünikasyon, medya, posta ile basın ve yayın sektörleriyle ilgili ana düzenlemeleri içeren yıllık faaliyet raporunu yayımlamıştır. Söz konusu rapor piyasa verileri ve Agcom'un finansmanı hakkında bilgileri de içermektedir.

Söz konusu rapora göre, Agcom'un Nisan 2013 tarihinde çalışan sayısı 353, 2012 yılı sonu itibarıyla harcamaları ise 83.2 milyon avro olmuştur. Agcom neredeyse tamamen ulusal operatörler tarafından ödenen yıllık katkı payları ile finanse edilmektedir. 2012 yılında %0,20 olan bu kurum masraflarına katkı payı 2013 yılı için %0,19 olarak belirlenmiştir.



## KORE

### 1. Güney Kore Telekomünikasyon Şirketlerindeki Yabancı Yatırımları

Güney Kore hükümeti hücresel haberler raporunda, en büyük üç ulusal operatörün (SK Telecom, KT Corp ve LG Uplus) hariç tutuluyor olmasına rağmen telekomünikasyon sektöründe yabancı yatırımların kaldıraç etkisi olduğunu kabul etmektedir. Bu çerçevede Güney Kore, hem ABD hem de AB ile yapılan serbest ticaret anlaşması kapsamında yönetmelikte yaptığı değişikliklerle, telekomünikasyon şirketlerinde daha önce %49 olan yabancı yatırım oranının, şimdilerde %100'e kadar çıkarılmasına izin verebilmektedir<sup>1</sup>.



## İNGİLTERE

### 1. Akıllı Sayaç Tahminleri

İngiltere mobil telekomünikasyon işletmecilerinden biri olan Telefónica, Enerji ve İklim Kontrolü Bakanlığı (DECC) ile akıllı sayaç ihalelerinde tercih edilen işletmeci olmak için bir anlaşma imzalamıştır. Bahsi geçen şirket İngiliz Akıllı Sayaç Uygulama Programı dahilinde merkez ve güney bölgeleri için kullanılmaya başlanacak akıllı

---

<sup>1</sup>Konuya ilişkin detaylı bilgiye

<http://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2013/08/28/south-korea-removes-foreign-investment-cap-for-smaller-telecoms-operators/> linkinden ulaşılabilmektedir.

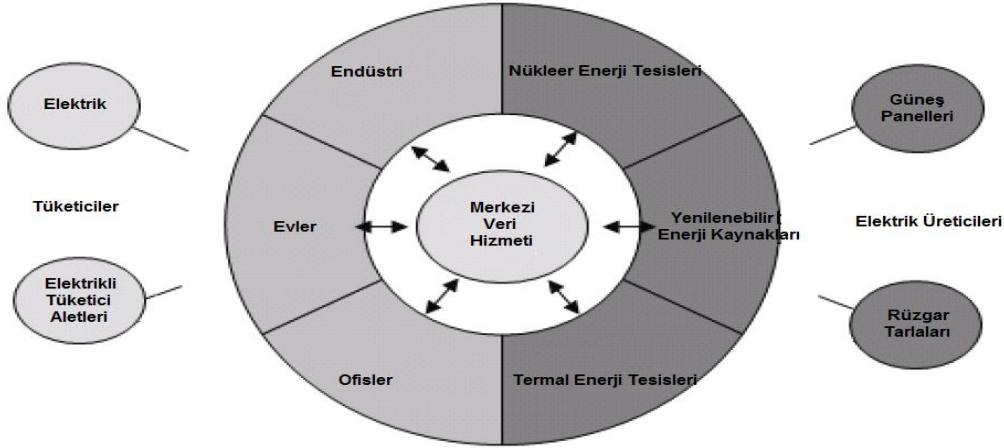
sayaçların yaklaşık 2/3'ünü sağlayacak olup söz konusu anlaşmadan 15 yıllık kontrat süresi için 1,5 milyar sterlin kazanacaktır. BMI'ya göre akıllı sayaç alanında özellikle mobil işletmeciler için çok ciddi potansiyeller bulunmasına rağmen hala çözülmemiş riskler de mevcuttur.

Akıllı Sayaç Uygulama Programı 2020 yılına kadar tüm İngiltere çapında toplamda 53 milyon akıllı gaz ve su sayacı tedarikini amaçlamakta olup, konu ile ilgili son ihale 625 milyon sterlin ile İskoçya merkezli bir konsorsiyuma verilmiştir. Bu son ihale ülkenin kuzey bölgelerini kapsamakta olup, oluşturulan konsorsiyum Arqiva, BAE Systems, British Telecom gibi ana ortaklar ile Capita ve CGI gibi sözleşme bazlı çalışan şirketleri de kapsamaktadır. İhaleyi kazanan firmalar akıllı sayaçların bağlantılabilirlik ile ilgili bölümlerini sağlayacak olup, sayaçlara uzaktan veri toplamak amacıyla sim kartları yerleştirmek ve toplanan veriyi DECC tarafından tanımlanan bir veri merkezine iletmekle yükümlüdürler. Bu durum projeye katılan iletişim şirketlerine çok büyük faydalar sağlayacak olup bu tür hizmetlerden elde edilen gelirin klasik iletişim hizmetinden ayrılmasını sağlayarak yeni nesil şebekeleri hayata geçirmek için kullanılmasına olanak sağlayacaktır.

Akıllı sayaç konusu Telefónica ve BT için daha da özel bir öneme sahiptir çünkü Telefónica Ağustos 2013 sonu itibariyle 4G şebekesini hayata geçirmiştir. 4G'nin daha fazla bant genişliği sunması ve 53 milyon cihaz tarafından oluşturulacak çok sayıda sayısal veriyi daha kolay transfer edebilecek bir kapasite ve hıza sahip olması Telefónica'nın akıllı sayaç ve makineler arası iletişim sektörlerindeki konumunu güçlendirecektir. Daha fazla hız; şirketlerin gerçek zamanlı veriyi daha hızlı ve verimli bir şekilde ayrıştırması anlamına gelmekte olup, enerji şirketleri konu ile ilgili talep tahminlerini ve gelecek projeksiyonlarını daha sağlıklı yapabilecektir. Bu durum ise olası problemlerin çözümünü hızlandırarak enerji kesintilerini azaltacaktır. Akıllı sayaç sistemi bulut bilişim tabanlı platformlara da entegre edilebilecek olup, tüketicilerin ne kadar harcama yaptığı konusunda bilgilendirme sağlayarak tüketim ve harcama alışkanlıklarını gözden geçirmesine de yardımcı olacaktır.



## Şekil 2: Geleceğin Çerçevesi Akıllı Şebeke Mimarisi



Kaynak: BMI

OFCOM'un 4G'nin yaygınlaştırılması ile ilgili koyduğu ön şartlardan bir tanesi kapalı alan kapsamının 2017'nin sonunda nüfus bazında İngiltere'nin %98'ini içermesini gerektirmektedir. Piyasadaki yoğun rekabet etkisi bu hedefin beklenenden çok önce gerçekleştirileceğini göstermekte olup Telefónica'nın akıllı sayaçlar ile ilgili olarak 2020 planlarına hazır olmasına da yardımcı olacaktır. Ancak planlanan zaman çizelgesinde şimdiden gecikmeler yaşanmaktadır çünkü Enerji ve İklim Kontrolü Bakanlığı'nın sistem tasarımı ile ilgili son düzenlemeleri hizmetin verilmeye başlanacağı tarihi daha şimdiden 2014'den 2015'e ertelemiştir. Güvenlik ve maliyet unsurlarına yönelik temel problemler çözülmeden tüketicilerin yaratacağı ivmelenmeyi hayata geçirmek pek de mümkün görünmemektedir.

Enerji ve İklim Kontrolü Bakanlığı bahsi geçen bu problemlerin çözümü için Gemserv firmasını "Akıllı Enerji Yasası Uygulayıcısı ve Kontrat Sekreteryası" olarak seçmiştir. Söz konusu firma kişisel bilgilerin korunması ve maliyetlerin düşürülmesi konularını da içerecek şekilde endüstriye yön verecek olup strateji geliştirmek için konuyla ilgili hizmet verecek tüm firmaların kontratlarını tamamlamasını beklemektedir. Bu nedenle belirlenecek stratejinin ne olacağı ve başarılı olup olamayacağı konusu henüz netlik kazanmamıştır.

Akıllı sayaç konusundaki bir başka risk ise farklı marka akıllı sayaçlar arasında sağlıklı haberleşmeyi temin etmek amacıyla endüstri standartlarının belirlenmesi ve

standardı belirlenen M2M hizmetlerinin 2G/3G ve 4G şebekelerinde aynı şekilde ücretlendirilmesinin temin edilmesidir. M2M hizmeti sunucuları düşük kar marjlı bir iş olan söz konusu hizmetten kar elde edebilmek için çok sayıda bağlantı ve düşük vergi oranlarına ihtiyaç duymaktadır. Bu problem yukarıdaki problemlerle birlikte değerlendirildiğinde potansiyeli yüksek olsa da hizmetin yavaş yavaş yaygınlaşacağı değerlendirilmektedir.

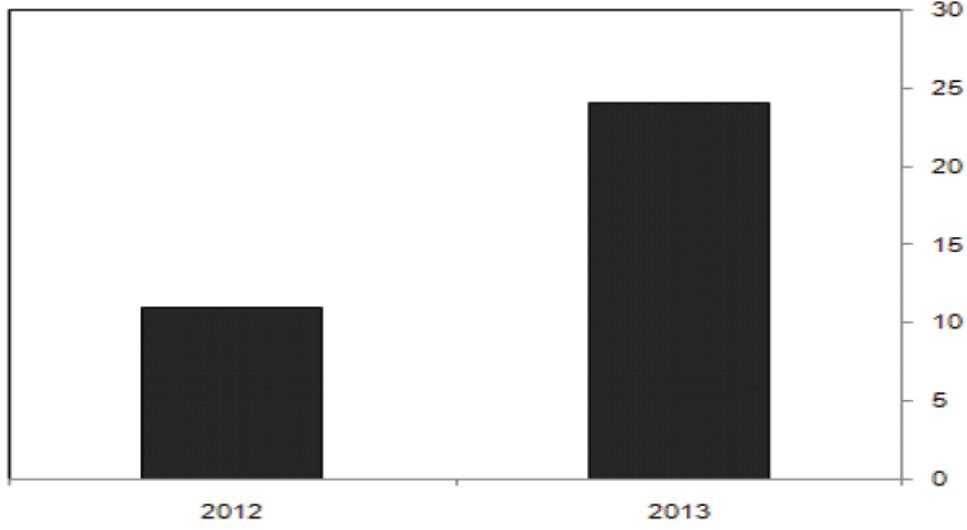
## **2. Tesco'nun Piyasaya Tablet Sürmesi**

İngiltere toptan alışveriş perakendecisi Tesco ülkede tabletlere olan ilginin artması üzerine kendine ait bir tablet markası çıkartmayı planlamaktadır. Tesco İngiltere'de hâlihazırda bir sanal mobil şebeke işletmecisi işletmektedir. İngiltere'de tablet sahibi olmak ile ilgili talebin hızla arttığı açıktır ancak böyle bir talebin Tesco tabletleriyle karşılanacağını düşünmenin pek yerinde bir yaklaşım olmayacağı ileri sürülmektedir.

OFCOM'un Ağustos ayı başı itibariyle yayınladığı güncel bir rapor İngiliz hanehalkının elektronik cihaz tüketimine ilişkin önemli noktaları göz önüne sermektedir. Rapora göre hanehalkında tablet sahibi olma oranı bir yıl içerisinde iki katından fazla artarak %24'e ulaşmıştır. Apple, Samsung, Microsoft ve ASUS gibi markaların bu artışa katkısı devam edecektir ancak süpermarket ismine sahip bir cihazın bu aktörler arasında yer bulup bulamayacağı konusu şüpheli görünmektedir.

Tesco'nun tabletinin Asya kökenli fason üretim yapan bir üreticiye ürettirilen düşük fiyatlı bir cihaz olması beklenmektedir. Tablet pazarındaki talep hızla artan bir talep olmakla birlikte markaya da bağlı olan bir taleptir. Bunun doğal bir sonucu olarak tüketiciler bütçelerinin bir kısmını düşük fiyatlı ve tanınmayan markalar yerine yüksek fiyatlı ve tanınan markalara ayırmaktadır. Eğer piyasaya yeni giren bir cihaz ASUS Nexus 7 ya da Amazon Kindle gibi gözle görülür bir fiyat farkıyla pazarlanmazsa tüketicilerin Tesco'nun tabletinin tercih etmesi için herhangi bir teşvik oluşmayacaktır.

**Şekil 3: İngiltere’de Tablet Sahibi Hane Halkı Oranı (%)**



Kaynak: OFCOM

Daha önce pazara yeni giren tabletlerde en öne çıkan husus fiyat olsa da tabletin son kullanıcıya sunduğu içeriğin etkisi de yadsınamayacak kadar büyük olmuştur. Tesco her ne kadar düşük fiyatlı bir ürün sunmayı planlıyor olsa da fiyat yoluyla elde etmesi zor görünen avantajı içerik alanına yoğunlaşarak kazanabilir görünmektedir.

Tesco tüketiciler için banka hizmetleri ve bu hizmetlere ek olarak çevrimiçi perakende satış platformları sunmaktadır. Bu hizmetler elektronik ticaret için uygulamalar ve internet siteleri gerektirmektedir. Buna ek olarak çevrimiçi film dağıtımı konusunda iyi bir pazar payına sahip olan BlinkBox Tesco’ya aittir. Özellikle BlinkBox ile ilgili geliştirilen bir uygulamanın tablet ile sunulması cihazın çekiciliğini arttırabilir ancak BlinkBox’un uzun vadede sadece Tesco’nun tabletinde değil çok sayıda değişik platformda sunulması hizmetin başarısını arttıracak en önemli gelişme olacaktır.

İngiliz tablet pazarı hâlihazırda iyi bilinen markaların düşük fiyatlı cihazları ile yeterince doygunluğa ulaşmıştır. Tesco’nun tabletinin bu pazara getireceği yenilik düşük fiyatlı tabletler arasındaki rekabeti tetikleyici bir etki yaratmaktır ancak bu etkiden farklı olarak söz konusu tabletin önemli bir pazar payı elde edeceğini düşünmek pek de yerinde bir yaklaşım olmayacaktır.



## İSVEÇ

### 1. Alternatif İşletmeci AllTele'nin Rakibi Ringia'nın Müşteri Tabanını Satın Alması

Satın alma sonucunda Ringia'nın 4.000 kadar sabit hat kullanıcısı ve 700 mobil abonesi AllTele abonesi haline gelmiştir. Ringia'nın yıllık geliri yaklaşık 3,4 milyon ABD dolarına tekabül etmekteydi. Entegrasyonun tamamlanmasının ardından Ringia'nın eski müşterileri, AllTele'nin toptan şebeke erişimi ve açık şebeke anlaşmaları çerçevesinde sunduğu; sabit, mobil ve TV'yi de kapsayan daha geniş hizmet portföyünden yararlanabilecektir.

### 2. Finlandiya Hükümetinin Teliasonera'da Bulunan Hisse Oranı

Finlandiya devletinin sahip olduğu Solidium şirketi, İsveçli telekom grubu TeliaSonera'nın %1,6'sına tekabül eden 68 milyon hissesini satmıştır. Bu satışın ardından Finlandiya devletinin TeliaSonera'da bulunan hisse miktarı %11,7'den %10,1'e gerilemiştir. Bu satışın toplam bedeli yaklaşık 368 milyon avroya karşılık gelmektedir. Satış sonucunda Solidium, hisselerin piyasa değerinden yaklaşık 128 milyon avro daha yüksek bir vergi öncesi gelir elde etmiştir.



## İRLANDA

### 1. Genişbant Pazar Beklentileri

İrlanda'da genişbant kapsama alanında süregelen eksiklikler, talep yönlü zayıflamalar ve ekonomik belirsizlikler sebebiyle, BMI araştırma firması, İrlanda genişbant pazarına yönelik beklentilerini aşağı yönlü revize etmiştir. Mevcut durum itibarıyla

BMI, 2013-2017 döneminde sabit ve mobil genişbant abone sayısının sadece %7,7 oranında büyüyeceğini tahmin etmektedir.

2013 yılının ilk çeyrek verilerine göre İrlanda'da, mobil genişbant abone sayısı bir yıl öncesine göre %7 oranında düşüş kaydederek 542.464 seviyesinde gerçekleşmiştir. Buna karşın söz konusu dönemde kablo genişbant abone sayısı %15,6 artış göstermiştir. O2 Ireland işletmecisinin Hutchison tarafından satın alınması sonucu tarife ve hizmet sunumlarında oluşan değişikliklerin, abone sayısının azalmasındaki temel etkenlerden birisi olduğu belirtilmektedir.

Yerleşik işletmeci Eircom tarafından sunulan xDSL hizmetlerinde ise xDSL abonelerinin diğer servis sağlayıcılarına yöneldiği görülmektedir. Eircom'un FTTH (eve kadar fiber, Fiber-to-the-home) ve FTTC (saha dolabına kadar fiber, Fiber-to-the-cabinet) yatırımlarına karşın, İrlanda'da ekonomik düzelmeye oldukça yavaş bir eğilim göstermesinin, daha pahalı olan söz konusu hizmetlerin yaygın olarak kullanımını engellediği açıklanmaktadır.

BMI, mobil genişbant pazarını hareketlendirecek LTE teknolojisinin abone sayısında önemli bir artış sağlamayacağını, mevcut 3G abonelerinin 4G abonesi olacağını tahmin etmektedir.



## İSPANYA

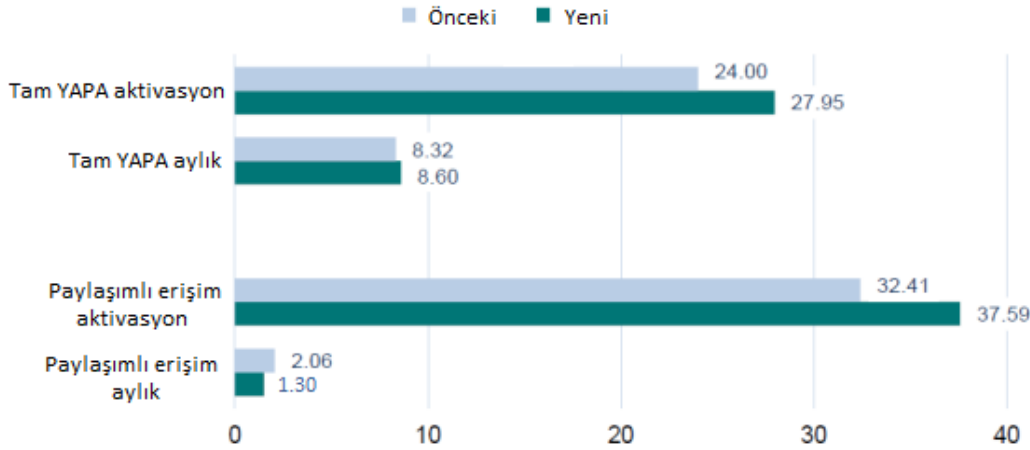
### 1. 2013-2015 Döneminde NGA Dağıtımları İçin 55 milyon Avro Kamu Yardımı

Sanayi Bakanlığı 2013-2015 dönemi boyunca yeni nesil erişim (Next Generation Access-NGA) kapsamında 55 milyon avro (5 milyon avro sübvansiyonlar ve 50 milyon avro düşük faizli krediler) kamu yardımı yapmak üzere rekabetçi bir ihale başlatmıştır. Yardım Avrupa Komisyonunun bu yılın başlarında onayladığı bir çerçeve plan dâhilinde yapılacaktır.

## 2. YAPA Fiyatları

İspanya düzenleyici kurumu CMT, yeni yerel ağın paylaşıma açılması (YAPA) fiyatlarının, tam YAPA kirası için aylık 8,32 avrodan 8,60 avroya artışını onaylamıştır.

**Şekil 4: Eski ve Yeni YAPA fiyatları Karşılaştırması, €**



## 3. 800 MHz Bandının TV Yayını İçin Kullanılabilmesi

Avrupa Komisyonunun kararına göre İspanya, 1 Ocak 2014 tarihine kadar tüm ulusal sınırları dâhilinde sayısal karasal televizyon (Digital Terrestrial Television - DTT) yayınları için 800 MHz bandını kullanmaya devam edebilecektir.

Komisyon, İspanya'nın karmaşık coğrafi durumunu dikkate alarak ülkenin bazı bölgeleri için 1 Ocak 2015 tarihine kadar ek bir süre talep edilebileceğini bildirmiştir.

Avrupa Parlamentosu ve 14 Mart 2012 tarihli Radyo Spektrum Politika Programı üzerine Konsey Kararı, üye ülkelerin 31 Aralık 2012 tarihine kadar 800 MHz bandını kablosuz genişbant için tahsis edebilmesini düzenlemektedir. Ancak, 2015 yılına kadar (ve gerekirse, ötesinde) "olağanüstü ulusal veya yerel koşullar ya da sınır ötesi frekans koordinasyon sorunları" gibi istisnalarda üye ülkeler için Komisyon yetkisi gerekmektedir.

İspanya'da, bu spektrum bandı 2011 yılında yapılan bir açık artırma ile Telefónica Moviles, Vodafone ve Orange'ye verilmiştir. Ancak, lisans süresi sadece sayısal karasal televizyon yayıncılarının bandı boşaltmalarından sonra başlayacaktır.



ABD

## 1. Sağlık Bilişimi Konusunda Güvenlik ve Yenilikçiliği Arttırıcı Yeni Bir Adım

ABD düzenleyici kurumu FCC, sağlık bilişimi konusundaki gelişmeleri kablolu ve kablosuz teknolojiler aracılığıyla hızlandırmaya ve bu teknolojilerin daha çabuk benimsenmesini sağlamaya çalışmaktadır. Sağlık bilişimi araçları olan elektronik sağlık kayıtları, mobil sağlık uygulamaları ve mobil vücut alanı şebekeleri (MBANS) sağlık alanındaki hizmet kalitesini arttırırken maliyetleri düşürme yolunda önemli bir potansiyele sahiptir.

FCC bu hedefleri gerçekleştirmek için konuyla ilgili diğer federal otoriteler olan Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) ve Ulusal Sağlık Bilişimi Koordinasyon Ofisi (ONC) ile koordineli ve çok yakın çalışma içerisinde.

Amerikan Kongresinin geçtiğimiz yıl FDA'yı FCC ve ONC ile ortak çalışmaya çağırmasıyla başlayan birlikte çalışma süreci, sağlık bilişimi konusunda güvenlik ve yenilikçiliği arttırırken düzenleme mükerrerliğini azaltmayı hedefleyen yeni bir düzenleyici çerçeve oluşturmaya odaklanmaktadır. Gıda ve İlaç Güvenliği ve Yenilikçilik Yasasınının 618'inci maddesi böyle ortak bir girişim oluşması durumunda FDA'nın bu girişime önerileriyle katılmasını zorunlu tutmaktadır.

Ortak girişim Eylül ayı başı itibariyle önemli bir kilometre taşına ulaşmış olup ONC'nin konu ile ilgili çalışma grubu bahsi geçen çerçeve üzerinde görüşlerini yayımlamıştır. "Sağlık Bilişimi İçin Risk Tabanlı Düzenleyici Çerçeveye Doğru Giden Yol" isimli bu görüş dokümanı FCC'nin de katılımlarıyla oluşturulmuş olup konuyla ilgili tüm paydaşların görüşlerini kapsamaya çalışmaktadır. Bu paydaş grubunun içerisinde

sağlık çalışanları, IT çalışanları, hastalar, girişimciler, özel kurumlar ve kamu kurumları da vardır. Doküman oluşturulurken sayılan tüm bu paydaşların katılımıyla düzenlenen toplantılardan yararlanılmış olup, koordinasyonla görevli üç otorite de (FCC, FDA ve ONC) bu toplantılardan çok şey öğrenmiştir.

FCC, FDA ve ONC ile birlikte çalışarak konu hakkındaki final önerileri Ocak 2014 tarihi itibarıyla kongreye sunmayı planlamaktadır.

FCC'nin sağlık bilişimi alanında yaptığı çalışmaları gösteren bir de internet sitesi vardır. Geçen sene hayata geçen ve [www.fcc.gov/health](http://www.fcc.gov/health) adresinde yer alan bu internet sitesi ilgili tüm paydaşların konuyu yakından takip edebilmesine ve düzenlemeler ile ilgili olarak görüşlerini söz konusu otorite ile paylaşabilmesine olanak sağlamaktadır.<sup>2</sup>

## **2. Radyo Yayınlarına Yerel Sesler Ekleme**

FCC, 15 Ekim 2013 ile 29 Ekim 2013 arasında düşük güçlü FM (LPFM) lisansı başvurularını kabul etmeye başlayacağını duyurmuştur. Bu duyuru 2010 tarihli Yerel Topluluklar Radyo Yasası ve komisyonun söz konusu yasayı hayata geçirmek için neredeyse üç yıldır gösterdiği büyük çabanın sonucudur.

Konunun Komisyon nezdinde takipçisi olan FCC kurul üyesi Mignon Clyburn bu sürecin hayat geçirilmesiyle birlikte ülke çapındaki yerel grupların düşük güçlü FM radyo lisansları için Ekim ayında başvurularını tamamlama şansına sahip olacaklarını ve hiç beklemeden yerel gruplara yönelik radyo yayınlarına başlayabileceklerini ifade etmiştir.

Düşük güçlü FM hizmeti 2000 yılında radyoda yeni seslerin duyulmasına olanak tanımak amacıyla hayata geçirilmiş olup FCC düşük güçlü FM hizmeti sunan istasyonların çeşitli bölgelerde sesini duyurmakta güçlük çeken yerel grupların alt klanlarında çok yoğun bir şekilde kullanılabileceğini öngörmüştür. Düşük güçlü bir FM

---

<sup>2</sup> Detaylı bilgiye <http://www.fcc.gov/blog/new-step-promoting-safety-and-innovation-healthcare-it> linkinden ulaşılabilmektedir.



istasyonun maksimum 100 watt gücünde çalışmasına izin verilmiş olup bu güç seviyesinde hizmet verdiği alan yaklaşık 3,5 mil yarıçapındadır.

Düşük güçlü FM istasyonları kar amacı gütmeyen yerel eğitim kurumları, kabileler ve kamu güvenliği ile uğraşan girişimler tarafından kurulabilirken bireyler ya da ticari işletmeler tarafından kurulamamaktadır. Düşük güçlü FM istasyonu lisansı sadece ticari olmayan eğitimsel radyo yayını içeriği için verilmekte olup bu lisansa sahip olanlar diğer radyo istasyonlarında herhangi bir mülkiyete ya da ortaklığa sahip olamamaktadır.

Ekim ayında oluşturulan bu zaman aralığı radyo yayınlarına düşük güçlü FM hizmeti vasıtasıyla yeni sesler eklemek için eşi benzeri bulunmaz bir fırsat yaratmaktadır çünkü benzeri bir dönem en erken on yıl öncesinde yaşanmıştır. FCC daha da geliştirilmiş düşük güçlü FM hizmeti için elinden gelen çabayı göstermekte olup başvuru sürecini kolaylaştırmaya yönelik çeşitli araçlar ve kaynaklar sunmaktadır. Bir örnek vermek gerekirse başvuru süreci ile ilgili tüm detaylı bilgi konuya yönelik yapılan kamuoyu duyurusunda yer almaktadır. Buna ek olarak “Düşük Güçlü FM Hizmeti Kanal Bulucu” isimli bir hizmet başlatılmış olup başvuru sahipleri istedikleri herhangi bir frekans kanalının gelecekte kurulması planlanan bir başka istasyon tarafından talep edilip edilmediğini öğrenebilmektedir. Bir diğer yardımcı araç ise konuyla ilgili yayımlanan “Sıkça Sorulan Sorular” dokümanıdır. Olası başka sorulara karşı da FCC'nin Ses Düzenlemeleri bölümünde çalışan personel internet tabanlı seminerler düzenleyecektir. FCC'de yer alan ilgili birimlerin önümüzdeki birkaç ayı düşük güçlü FM hizmetinin sağlıklı geliştirilmesi için harcamaları beklenmektedir.

2000-2001 yılları arasında başvuru için izin verilen ilk zaman aralığında 800'den fazla düşük güçlü FM istasyonu lisans almıştır. Ekimdeki zaman aralığı kısa olsa da bu rakamın süreç sonunda ciddiye olarak artacağı ve radyo yayınlarına yeni seslerin ekleneceği tahmin edilmektedir.<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup>Detaylı bilgiye <http://www.fcc.gov/blog/adding-local-voices-radio-airwaves> linkinden ulaşılabilir.

## 2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER



BEREC

Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu BEREC 2010 yılının Ocak ayında faaliyete başlamış ve 2011 yılı içerisinde Avrupa Düzenleyiciler Grubu'nun yerini alarak tamamen fonksiyonel hale gelmiştir. BEREC'in başlıca görevleri;

- Düzenleyici kurumlar arasında ortak yaklaşımları belirlemek, en iyi uygulamaları öne çıkarmak ve AB düzenleyici çerçevesinin uygulanmasına yönelik rehberler oluşturmak,
- Talep eden düzenleyici kurumlara yardımcı olmak,
- Spesifik düzenleyici konulara ilişkin Komisyon'un taslak kararları, tavsiyeleri ve rehberlerine görüş oluşturmak

olarak sıralanabilir.

### 1. Avusturya Toptan Şebeke Altyapısına Erişim ve Toptan Genişbant Erişim Piyasalarına İlişkin BEREC'in Görüşleri

25 Haziran 2013 tarihinde Avrupa Komisyonu, Avusturya düzenleyici kurumu TKK'dan fiziksel şebeke altyapısına erişim ve toptan genişbant erişim piyasalarına ilişkin bildirimler almıştır.

Bildirimleri alınan kararlarda Avusturya düzenleyici kurumu TKK fiziksel şebeke altyapısına erişim piyasasında fiyat kontrolü yöntemleri olarak ileriye dönük uzun dönem ortalama artan maliyet ve marj sıkıştırması testi önerirken, toptan genişbant erişim piyasası için fiyat sıkıştırması sonuçlarına paralel olarak perakende eksi yöntemini önermektedir.

Avrupa Komisyonu söz konusu piyasalar için maliyet esaslı yöntemler yerine marj sıkıştırması testleri önerilmesi için yeterli ve açık gerekçelerin olmadığına ilişkin kuşkularını belirtmiştir. Komisyon, marj sıkıştırması testlerinin kullanılmasının Avrupa çapında bir şebeke oluşturularak tek bir pazar haline gelmesi önünde bir engel

oluşturacağını ifade etmektedir.

Bununla birlikte BEREC, Komisyon'un ekonomik analizlerine ve konuya ilişkin kaygılarına katılmadığını açıklamıştır.<sup>4</sup>



**CEPT**

Türkiye'nin de 1959 yılında diğer 18 Avrupa ülkesi ile birlikte kurucu üyesi olduğu CEPT, Batı ve Doğu Avrupa'dan 48 ülkenin üye olduğu Avrupa merkezli bir kuruluştur. CEPT, posta ve telekomünikasyon alanlarında üyeleri arasında işbirliği ve dinamik bir pazar oluşturmak amacıyla tüm düzenleme ve frekans planlaması çalışmalarını, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) ile işbirliği içerisinde sürdürmekte ve alınan kararların AB mevzuatı haline getirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Türkiye, telekomünikasyon politikalarını Avrupa ile uyumlu olarak oluşturduğundan, CEPT'in frekans planlamaları ve telekomünikasyon düzenlemeleriyle ilgili çalışmalarını etkin bir şekilde takip etmektedir. Yapılan düzenlemelerin ve frekans planlamalarının altyapısında CEPT tarafından yürütülen bu çalışmalardan fayda sağlanmaktadır.

## **1. ECC Bülteni UHF Özel Baskısı**

CEPT-Elektronik Haberleşme Komitesi (ECC), UHF bandı için koordine edilmiş bir strateji ve uzun vadeli vizyon sağlamak amacıyla alınacak önlemler paketine odaklanan bülteninin özel bir sürümünü ağustos ayında yayınlamıştır. Bu bültende aşağıdaki konu başlıkları ele alınmıştır.

- UHF bandındaki en etkili nokta için çekişme
- 700 MHz bandı

---

<sup>4</sup> Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye

[http://berec.europa.eu/eng/document\\_register/subject\\_matter/berec/opinions/?doc=1425](http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/opinions/?doc=1425) linkinden ulaşılabilir.

- UHF bandı çalışması
- Kamu koruması ve afet yardımı: Olay yerinden acil iletişim canlı yayınları.<sup>5</sup>



OECD

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kalkınma ve yardımlaşma amacıyla kurulmuş bir ekonomik işbirliği örgütüdür. Halihazırda ülkemizin de üyesi olduğu OECD'nin 34 üyesinin büyük çoğunluğu gelişmiş ve serbest piyasa kapitalizmini benimsemiştir. Esas olarak OECD üye ülkelerden topladığı verileri analiz ederek üyelerinin ekonomik durumunu izlemekte ve ekonomik alanda politika önerilerinde bulunmaktadır. Bu çerçevede, düzenleyici reform, bilim ve teknoloji, internet, rekabet gibi konular OECD'nin ilgilendiği alanlar arasında yer almaktadır.

## 1. Gelecek İçin İnternet Ekonomisi: Seul Deklarasyonu

OECD internet sayfasında “*Gelecek İçin İnternet Ekonomisi: Seul Deklarasyonu*” başlıklı bir çalışma makalesi yayımlanmıştır<sup>6</sup>. Bu çalışmada 2008 yılında Seul'de “*İnternet Ekonomisinin Geleceği*” başlığı altında yapılan Bakanlar toplantısında belirlenen öneriler değerlendirilmektedir. Bu öneriler;

- İnternet ekonomisinin temelini oluşturmak: Yüksek hızlı erişime imkân tanıyan altyapı ile internete erişim,
- Yenilik ve sürdürülebilir ekonomik büyüme çerçevesi içinde yeşil bilgi ve iletişim teknolojileri ve sayısal içerik alanlarının gözden geçirilmesi,
- Veriye dayalı internet ekonomisinin anlaşılması: Akıllı uygulamaların geliştirilmesi,
- Siber güvenlik ve korsanlık,
- Tüketicileri güçlendirmek ve korumak,
- Açık internet ekonomisini güvenceye almak,

<sup>5</sup> Detaylı bilgiye <http://apps.ero.dk/eccnews/aug-2013/index.html> linkinden ulaşılabilir.

<sup>6</sup> Anılan makaleye <http://dx.doi.org/10.1787/5k43k95fr9s6-en> linkinden ulaşılabilir.

- Kalkınma için internet ekonomisine katılımı güvence altına almak.

Makaleye göre bu öneriler üç kategoride ele alınabilir: İnternet ekonomisinin ana yapıları, çerçeveyi oluşturan koşullar ve sosyo-ekonomik hedefler. Fiziksel altyapı, sayısal içerik ve akıllı uygulamalar internet ekonomisinin ana yapıları olarak adlandırılmaktadır. Siber güvenlik, korsanlığın önlenmesi, tüketicilerin korunması, açık internet ve internete güvenin sağlanması ise çerçeve koşulların içinde yer almaktadır. Açık internet, ifade özgürlüğünün korunması, bilginin serbestçe akması ve kullanıcıların herhangi bir izne tabi olmaksızın internete erişim sağlaması anlamına gelmektedir. Tüm bu politikalar ile ulaşılması hedeflenen sosyo-ekonomik hedefler ise yenilik ve yeniliğe dayalı sürdürülebilir ekonomik büyüme elde etmek ve nihai olarak kalkınmaktır.

## **2. Kalkınma İçin İnternet Ekonomisine Küresel Katılımın Güvence Altına Alınması**

OECD internet sayfasında 2008 yılında yapılan Seul Bakanlar Toplantısının ardından yapılan açıklamalarda yer verilen “*Kalkınma İçin İnternet Ekonomisine Küresel Katılımı Güvence Altına Almak*” adlı hususta yaşanan gelişmeleri ele alan bir çalışma yayımlanmıştır<sup>7</sup>. Söz konusu husus Seul Deklarasyonu kapsamında belirlenen yedi temadan birini oluşturmaktadır. Özellikle az gelişmiş ülkelerin internetten ekonomik olarak faydalanmasının desteklenmesi amaçlanmaktadır. Makalede odaklanılması gereken alanlar;

- İnternete erişimin artırılması,
- Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde gerekli becerilerin geliştirilmesi,
- Uygulamaların yaygınlaştırılması ve kullanılmasının teşvik edilmesi,
- Bulut bilişim gibi internetle ilgili yenilik örneğinin incelenmesi

olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda yapılan önemli tespitler aşağıda özetlenmektedir:

- Denizaltı kablo sistemlerinin döşenmesi yoluyla özellikle Sahra-altı Afrika ülkeleri ve Güneydoğu Asya olmak üzere uluslararası arabağlantı sağlanmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Az gelişmiş ve gelişmekte

---

<sup>7</sup> Anılan makaleye <http://dx.doi.org/10.1787/5k437p2rp4bq-en> linkinden ulaşılabilir.

olan ülkelerde mobil iletişim altyapısının yaygınlığından ötürü özellikle mobil internet erişimi öne çıkmaktadır.

- Uygulama alanında geçtiğimiz yıllarda tarım, sağlık, eğitim ve mobil bankacılık alanlarında çok sayıda uygulama geliştirilmiştir.
- Yenilikçi kavramlar ayağında Seul Deklarasyonu'ndan itibaren bulut bilişim önem kazanmıştır. Makaleye göre bulut bilişimin kalkınma açısından en büyük faydası bireyleri, firmaları ve hükümetleri başka türlü az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde bulunmayan kaynakları bir araya getirmesidir. Ayrıca, bulut bilişim fiziksel donanımaya yatırım yapma ihtiyacını da azaltmaktadır.
- İnternette beklenen ekonomik faydanın ortaya çıkması için insanların gerekli becerilere sahip olması gerekmektedir. Bu alanda makaleye göre bir miktar ilerleme sağlanmıştır.

### 3. İnternet Ekonomisi

OECD internet sayfasında “*İnternet Ekonomisini Ölçmek*” başlıklı bir çalışma makalesi yayımlanmıştır<sup>8</sup>. OECD internet ekonomisi kavramını internet ve ilgili diğer bilgi ve iletişim teknolojileri tarafından desteklenen tüm ekonomik, sosyal ve kültürel aktiviteler olarak tanımlamaktadır. Makaleye göre bu tanım esas olarak internetin ekonomik çekirdek altyapılardan biri olduğunu ima etmektedir. Diğer bir deyişle, internet aracılığı ile ciddi miktarda üretim, satış, dağıtım ve tüketim faaliyeti gerçekleştirilmektedir. İnternet ekonomisinin nasıl ölçüleceğine ilişkin terminolojiyi ve ölçme kavramlarını belirlemek amacıyla OECD tarafından 2011 yılında bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiştir. Bu toplantı sonucunda internet ekonomisini ölçmek için birkaç değişik yöntem ortaya konulmuştur:

- Doğrudan etkiyi ölçmek,
- Dinamik etkiyi ölçmek,
- Dolaylı etkiyi ölçmek.

Makaleye göre doğrudan etkiyi ölçmek en muhafazakâr yöntem olup, resmi verileri dikkate almaktadır. İnternet ile ilişkili aktiviteler tarafından yaratılan katma değer esas alınmaktadır. Diğer bir ifadeyle internet ekonomisi GSYİH'nin bir parçası olarak

---

<sup>8</sup> İlgili makaleye <http://dx.doi.org/10.1787/5k43gjq6r8jf-en> linkinden ulaşılabilir.

ölçülmektedir. İkinci yöntemde ise internetin tüm endüstriler üzerindeki etkisine odaklanmakta ve verimlilik büyümesi oranlarından GSYİH artış oranına ulaşılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, internetin firmaların verimliliği ve karlılığı üzerindeki etkisine odaklanılmaktadır. Dolaylı etkiyi ölçmeye çalışan yöntemde ise internetin tüketici artışı ve sosyal refah üzerindeki etkisi ölçülmeye çalışılmaktadır.

#### 4. Elektronik ve Mobil Ticaret

Temmuz ayı sonlarında OECD internet sayfasında 14 yıl önce “*Sınırsız Bir Dünya: Küresel Elektronik Ticaretin Potansiyelini Gerçekleştirmek*” adlı Bakanlar Konferansından bu yana e-ticaret alanında yaşanan gelişmeleri ve ana eğilimleri ele alan bir çalışma yayımlanmıştır<sup>9</sup>. Makaleye göre ticaret ekonomik aktivitenin temel unsurlarından biridir. Ticareti kolaylaştıran teknolojik ilerlemeler;

- İşlem maliyetlerini azaltabilir,
- Taraflara daha fazla bilgi sağlayabilir,
- Daha fazla mal çeşidine daha kolay erişim sağlayabilir,
- Etkinliği ve verimliliği artırabilir,
- Tüm ekonomideki refah düzeyinin artmasını sağlayabilir.

Bu çerçevede, makalede e-ticaretin bugünkü durumu ele alınırken aynı zamanda politika yapıcıların e-ticaretin önündeki engellerin azaltılması konusuna ağırlık vermeleri sonucuna ulaşılmaktadır. Makale kapsamında e-ticaret ile ilgili olarak yapılan önemli tespitler aşağıda özetlenmektedir:

- Bilgi ve iletişim teknolojileri ve internet ticari işlemlerin doğasında yapısal değişikliğe yol açmaktadır. Ticari işletmeler açısından e-ticaret piyasanın kapsamını genişleterek ve işletme maliyetlerini azaltarak etkinlik kazancı ve dolayısıyla kâr anlamına gelmektedir. Tüketiciler açısından e-ticaret satıcıları belirleme, mal ve hizmetler hakkında ayrıntılı bilgi edinme imkânı sağlama, fiyat karşılaştırması yapma olanağı sağlama gibi faydalar ortaya çıkarmaktadır.
- Son 15 yılda e-ticaret hızla büyümüş ve 2004 yılından 2010 yılına kadar AB ve ABD’deki finans dışı sektörlerdeki şirketlerin cirolarının %9’undan %14’üne

---

<sup>9</sup> Anılan makaleye <http://dx.doi.org/10.1787/5k437p2gxw6g-en> linkinden ulaşılabilmektedir.

yükselmiştir. Ancak e-ticarete görülen büyüme OECD üyesi ülkeler arasında dengesiz bir şekilde gerçekleşmiştir.

- İşten işe (Business-to-business, B2B) e-ticaret, e-ticaretin baskın yapısı olmaya devam etmektedir. E-ticaret işlemlerinin toplam değerinin yaklaşık %90'ı B2B'dir. Kalan %10 ise işten tüketiciye (Business-to-consumer, B2C), işten hükümete (Business-to-government, B2G) ve tüketiciden tüketiciye (Consumer-to-consumer, C2C) modelleri arasında paylaşılmaktadır.
- Akıllı telefonlar ve mobil uygulamalar e-ticaretin büyümesine katkı sağlayabilecek yeni bir platform olarak ortaya çıkmıştır. Yeni uygulamalar kullanıcıların ürün kodlarını taramalarına, fiyat karşılaştırması yapmalarına ve çevrim içi satın alım yapmalarına olanak sağlamaktadır. Ayrıca yakın alan iletişimi (near field communication) teknolojisi kullanıcılara telefonlarını okuyucuya tutarak mal ve hizmet satın alma imkânı vermektedir.
- E-ticaretin hızla büyümesine karşın e-ticaretinin yaygınlaşması önünde hala önemli engeller mevcuttur. Ayrıca, bu engeller küçük işletmeleri çok daha fazla etkilemektedir. OECD üyesi ülkelerdeki işletmelerin %99'u küçük ve orta boy işletme olduğu dikkate alındığında küçük işletmelerin e-ticareti uygulamalarını ve kullanmalarını teşvik edecek politikalara ihtiyaç vardır.
- Halen aşılması gereken engeller arasında yasal uygulamalardaki ülkeler arası farklar, vergilendirme, elektronik ödeme öne çıkmaktadır.





GSMA (GSM Association – GSM Birliği) 220'nin üzerinde ülkeden 800 mobil işletmeciye ilaveten mobil ekosisteminde yer alan terminal cihazı üreticileri, yazılım şirketleri, teçhizat sağlayıcıları ve internet şirketleri ile finansal hizmetler, sağlık, medya, ulaştırma gibi sektörlerde faaliyet gösteren 230'un üzerindeki şirket ve kuruluşu bir araya getiren bir sivil toplum kuruluşudur.

### 1. Mobil Kişisel Verilere İlişkin Çalışma

GSMA, Malezya ve Endonezya'da mobil işletmecilerle birlikte yaptığı bir çalışmada kişisel verilere ilişkin endişelerin mobil uygulama ve hizmetlerin benimsenmesine olan etkilerini araştırmıştır. Endonezya'da 1500 mobil kullanıcı ile yapılan çalışma ile; kullanıcıların kişisel verilerin kullanımına ilişkin şeffaflık ve seçim imkanının artmasının mobil uygulamaların kullanımını olumlu şekilde etkileyeceği sonucuna varılmıştır. Mobil uygulama pazarı dünyada 29 milyar ABD doları büyüklüğünde olup yıllık %36 oranında bir büyüme göstermektedir. Söz konusu araştırma Kuala Lumpur'da gerçekleşen Veri Korunumu ve Özel Hayat Konferansında sunulmuştur.

GSMA yetkilisi Tom Phillips, kullanıcıların özel hayatlarına ilişkin endişelerinin bulunduğunu ve kişisel verilerine saygı gösterileceğini hissetmeleri halinde kişiselleştirilmiş reklam içeren mobil uygulamalara daha fazla rağbet edeceklerini ifade etmiş, mobil servis ve uygulama geliştiricileri bu konuda GSMA tarafından yayınlanan rehberdeki olumlu örnekleri dikkate alarak üretim yapmaları konusunda teşvik ettiklerini, kullanıcılara karşı dürüst ve şeffaf şekilde yaklaşılmasının kullanıcıların mobil uygulamalara daha fazla güvenmesini sağladığını belirtmiştir.